

B&W Adviesnota

Onderwerp	Schriftelijke vragen Venray Lokaal over de rookvrije generatie
Zaaknummer	Z25000105
B&W datum	4 februari 2025
Naam steller	Medewerker team Maatschappelijke Ontwikkeling
Teammanager	Teammanager team Maatschappelijke Ontwikkeling
Portefeuillehouder	Martin Leenders

Besproken met portefeuillehouder?

Ja, met Martin Leenders en Daan Janssen op 27 januari 2025.

Openbaarheid

Ja, na het informeren van betrokkenen.

Bevoegd orgaan

B en W

Ter kennisname aanbieden aan Commissie Leven

Advies

De vragen van Venray Lokaal over de rookvrije generatie te beantwoorden via bijgevoegde brief.

Inleiding

Op 1 januari 2025 zijn schriftelijke vragen ingediend over de rookvrije generatie door Venray Lokaal. Deels zijn het vragen op het gebied van de openbare ruimte/ Omgevingswet en deels op het gebied van preventie/gezondheid.

Beoogd resultaat

Antwoorden geven op de gestelde vragen.

Argumenten

Het college moet vragen die gesteld worden zo spoedig mogelijk beantwoorden.

Kanttekeningen of risico's

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Financiële gevolgen

N.v.t.

Vervolgtraject besluitvorming

Antwoorden toesturen naar de griffie.

Evaluatie

N.v.t.

Bijlagen

1. Antwoordbrief vragen Venray Lokaal

Naslagwerk

Venray Lokaal
t.a.v. de heer O. Daud

Datum 4 februari 2025
Ons kenmerk Z25000105
Pagina 1 van 4

Behandeld door Ingrid Theeuwen
Datum uw brief 1 januari 2025
Uw kenmerk

Onderwerp Rookvrije generatie

Beste heer Daud,

Op 1 januari 2025 heeft u bij de griffie vragen ingediend over de rookvrije generatie. In deze brief geven wij u hierop antwoord.

1 a. Heeft de gemeente zicht op het aantal nieuwe tabaksspecialzaken dat sinds dit jaar 2024 is geopend en/of zal openen in de komende jaren binnen onze gemeente?

Voor zover bekend zijn er tot nu toe twee nieuwe tabaksspecialzaken in de gemeente geopend (in Landweert en in Brukske).

b. Vindt de gemeente deze ontwikkelingen wenselijk, en past dit binnen de visie en het beleid om een rookvrije generatie in 2040 te realiseren?

Nee, we vinden dit niet wenselijk omdat het niet past binnen de wens om een rookvrije generatie in 2040 te realiseren.

c. Is de gemeente bekend met het beleid van gemeenten zoals Utrecht, waar de opening van nieuwe tabakszaken wordt verboden?

Ja, dat is bekend. Het beleid van de gemeente Utrecht is echter inmiddels alweer ingetrokken omdat het juridisch niet houdbaar bleek. De gemeente Utrecht had in juni 2023 een voorbereidingsbesluit genomen om nieuwe tabaksspecialzaken te weren. De gemeente Utrecht wilde destijds vooruit lopen op landelijke wetgeving die het mogelijk zou maken dat gemeenten regels kunnen stellen over tabaksverkooppunten. Deze mogelijkheid is er nu nog niet. Vanwege de val van het kabinet in 2023 is landelijke wetgeving echter op de lange baan geschoven. Nieuwe wet- en regelgeving op dit vlak wordt niet verwacht vóór 2026. De gemeente Utrecht heeft daarom besloten haar beleid/ voorbereidingsbesluit weer in te trekken.

d. Zou de gemeente Venray bereid zijn een soortgelijk verbod en/of andere maatregelen in te voeren om het aantal nieuwe tabakszaken te beperken en de wildgroei van tabakszaken tegen te gaan?

Wanneer er landelijke richtlijnen komen voor een dergelijk verbod en/of andere maatregelen, zullen we dit overwegen.

e. Welke andere juridische en beleidsmatige instrumenten kan de gemeente inzetten om te voorkomen dat er op willekeurige locaties nieuwe tabakszaken ontstaan?

We kunnen op dit moment op basis van de Tabakswet rookverboden instellen (bijvoorbeeld bij scholen, speeltuinen, sportclubs). Daarnaast kan de gemeente inzetten op voorlichting en het ondersteunen van horecaondernemers om roken op hun terrassen te ontmoedigen.

f. Kunnen we dergelijke zaken opnemen in de omgevingsvisie?

Nee. In de omgevingsvisie worden doelen en ambities voor de lange termijn opgenomen; deze is alleen zelfbindend. In het omgevingsplan kunnen bindende regels voor inwoners en bedrijven worden opgenomen. Echter, het mag alleen regels betreffen die gericht zijn op een gezonde fysieke leefomgeving (bijvoorbeeld over geluid of luchtverontreiniging) en niet op een gezonde leefstijl. Het aanbieden en/of kopen van tabakswaren heeft geen direct effect op de fysieke leefomgeving. De keuzes die een individu maakt ten aanzien van de eigen levensstijl en de eigen gezondheid zijn geen doel van een regeling in het omgevingsplan. Zonder aanvullende wet- en regelgeving is het daarom niet rechtmatig om de vestiging van tabaksspeciaalzaken in het omgevingsplan te verbieden. Daarnaast is het mogelijk ook strijdig met de Europese Dienstenrichtlijn. De gemeente Utrecht heeft zich hierover uitgebreid juridisch laten adviseren.¹

Gevoelige locaties

De wildgroei kan resulteren in nieuwe tabakszaken op gevoelige locaties.

2 a. Hoe kijkt het college aan tegen tabaksspeciaalzaken die in de nabijheid van scholen of andere gevoelige locaties worden geopend?

Dit sluit uiteraard niet aan bij ons streven naar een rookvrije generatie.

b. Kan de gemeente gevoelige gebieden aanwijzen waar tabakszaken niet mogen worden gevestigd?

Nee, zie hierboven.

c. Kan de gemeente locaties aanwijzen die de stap naar het kopen van een sigaret enigszins bemoeilijken (denk aan het enkel toestaan van nieuwe verkooppunten op een industrieterrein of in een buitengebied) en zorgen dat het kopen van een sigaret een bewustere keuze wordt?

Nee, zie hierboven.

¹ <https://utrecht.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/86ee6d7e-a54a-4544-92a7-c3344854b463?documentId=123db680-a066-4029-92d9-921e8e160d0b>

Ambities, doelen en plannen

GALA-Samenwerking-regio-Noord-Limburg-def.pdf

Citaat: "Doelen:

- *In 2025 zijn alle omgevingen waar kinderen komen rookvrij.*
- *In 2025 is het percentage volwassen rokers in elke gemeente gedaald met 2,5%."*

3 a. Staan deze doelen nog steeds?

Ja, deze doelen staan nog steeds.

b. Wat is de huidige status van deze doelen?

Het blijkt dat het realiseren van alle omgevingen waar kinderen komen erg ambitieus is. Inmiddels zijn alle scholen en kinderopvanglocaties. Het gemeentehuis is rookvrij.²

Bij de speelterreinen zijn nog geen borden neergezet. Verder wordt in 2025 ingezet op de rookvrije sportlocaties. Er zijn filmpjes gemaakt: praatjesmakers Rookvrij³:

Leefstijlakkoord-Venray-2021.pdf

Citaat: "De Gemeente Venray gaat onderzoeken of het mogelijk is rookvrij als voorwaarde te stellen voor het verkrijgen van subsidie."

c. Heeft de gemeente deze mogelijkheden al onderzocht?

Nee.

d. Zo ja, wat was de uitkomst.

e. Zo nee, waarom niet en wanneer gaat de gemeente dat doen?

Het is niet mogelijk om vooruitlopend op landelijke richtlijnen regelgeving te maken. Zie ook antwoord hierboven.

f. Zijn er al gemeente waarbij dit geldt?

Niet binnen de regio Noord Limburg. Of dit elders wél is, moet onderzocht worden.

Leefstijlakkoord-Venray-2021.pdf

Citaat:

"Venray wil het aantal rokende jongeren en volwassenen in 2023 met 2% verminderen (als tussenstap naar een rookvrije generatie in 2040)"

Limburgse GGD gezondheid van jongeren limburg

Citaat:

"Ongezond gedrag neemt toe Alarmerend is de toename van het aandeel jongeren dat vaped (e-sigaret rookt). Vapen is de laatste vier jaar landelijk meer dan verviervoudigd. In Limburg vaped

² <https://www.peelenmaasvenray.nl/nieuws/algemeen/98928/omgeving-gemeentehuis-venray-rookvrij>

³ <https://we.tl/t-iO4ZVNAJpm>

11% van de jongeren wekelijks, landelijk is dit 9%. Ook zien we een stijging in jongeren die wekelijks sigaretten roken. Samen met de toename van vaperen, betekent dit dat het rookgedrag van jongeren sterk is gestegen (van 6% in 2019 naar 12% in 2023.)"

De alarmerende cijfers van Limburg baart ons zorgen. Ons doel was juist een vermindering van 2%.

g. Hoe waren de cijfers van Venray en hebben wij ons doel gehaald?

We zien in de cijfers van de jongerenmonitor dat er een stijging is van 2% van het aantal rokers, dit wordt ook vooral veroorzaakt door het vaperen. Op de website van de Veiligheidsregio treft u de cijfers uit de jongerenmonitor aan.⁴

h. Zijn deze cijfers bekend bij het college en welke additionele stappen neemt gemeente Venray om te voorkomen dat wij ook/verder uit koers raken?

De cijfers zijn bekend. Binnen de regio Noord- Limburg wordt ingezet in een gezamenlijke aanpak gericht op preventie. Een plan van aanpak is in voorbereiding. Ook is hiervoor een subsidieaanvraag ingediend op basis van de regiodeal.

Aanvullend

4. Is de gemeente bereid vooruitstrevender te zijn dan de landelijke richtlijnen om de rookvrije generatie te realiseren?

Zie antwoord 3 e.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,

de secretaris,

M.C. Uitdehaag

E.G.J. Voorn

⁴ <https://vrln.databank.nl/dashboard/0-25/roken>
<https://vrln.databank.nl/dashboard/18-/roken>